

תה באימונים טלסוניים, שבהם הוזהרה ש לא תפצה את פיה. לפני ימים אחדים ביקרה לאה במישרדו של עורך-הדין אמנון זיכרונני, שהוא גם היועץ המישפטי של העולם הזה. הביקור היה על רקע פרטי לחלוטין, ללא כל קשר לפרשת ידלין או להעולם הזה. אולם רק חזרה לאה לביתה מביקורה אצל הפ-רקליט, החלו שוב אימונים טלסוניים מאל-מונים. הפעם אימו האלמונים בטלפון לא רק עליה, אלא גם על בנה.

בעלה של לאה, שהאזין לאימונים, הפציר בה לפנות למישרטה ולהתלונן. היא סירבה. היא לא רצתה לפגוע, ולוא אף בעקפיין, בידידתה מלכה הרצברג.

אלא שבינתיים שמעה לאה מפיו של ח"כ עקיבא גוף, כי מצוי בידיו מידע ש-האימונים עליה ועל לביב אינם איומיים סרק אלא בעלי אופי ממשי. היא החליטה לספר עליהם לכתב העולם הזה.

האבחנה

היתה חיובית

תוך כרי השיחה על סידרת האיו-רמים, פלטה לאה כבדרך-אגב כי מלכה הרצברג הסקידה בדיה עשרה ציורים. ה-מכנה המשותף של הציורים היה, שכולם היו פרי-מיכחולו של הצייר הישראלי צבי שור.

בדיקה בחוגי הציירים העלתה, כי לפני כשנתיים בוצעה גניבה אצל הצייר שור וכמה מצירותיו, ששווי כל אחד מהם הוא כמה אלפי ל"י (כ-7000 ל"י בממוצע) גנ-בו מהסטודיו שלו. כאשר פנה כתב העולם הזה אל הצייר כדי לברר אילה ציורים נגנבו ממנו, אישר הצייר את דבר הגניבה וביקש כי הציורים שנמסרו על-ידי מלכה הרצברג ללאה ס. יובאו אליו לבדיקה.

ביום הראשון השבוע, בשעות הצהריים, ביקרו לאה ולביב בביתו של הצייר צבי שור, שברחוב גור 4 בתליאביב, היא נשאה בידיה תיק ובו ציורי-השמן של הצייר.

צבי שור, כבן 80, ישב במרל הסטודיו שלו בין עשרות בדי-ציור, חלקם גמורים וחלקם עדיין מרוחים בשכבות-צבע בשל-בים שונים. אשתו של הצייר ביקשה שלא

הידידה והציורים

חלק מאוסף הציורים הגדול שלה. מלכה הרצברג בדירתה אשר ידלין, קנו לפני שנתיים ציורים אצל הצייר צבי שור. לפני כשבוע הסתירה מלכה הרצברג תמונות של שור בדירת ידידתה לאה ס, ועתה טוען הצייר כי הם גנובים.

במישרטה, באותה הודמנות מסר עדות, ובה סיפר גם במי הוא חושד בגניבת הציורים. אחר-כך ביטל את התלונה. הוא סירב לומר מדוע ביטל אותה.

שור זכר היטב את מלכה הרצברג ואת שרה הרי, אחותו של אשר ידלין. הן קנו אצלו ציורים רבים.

מלכה הרצברג בדירתה אשר ידלין, קנו לפני שנתיים ציורים אצל הצייר צבי שור. לפני כשבוע הסתירה מלכה הרצברג תמונות של שור בדירת ידידתה לאה ס, ועתה טוען הצייר כי הם גנובים.

איומים והפחדות על כל מי שיש בידו מידע על פרשיות אשר ידלין, לאיים גם עליה. כמו לכל סיפור-אימים, יש גם לסיפור ההפחדות של ברוני ידלין, לפחות היבט אחד משעשע.

השלכות

מוטרגיט

בבוקר היום שבו נעצר אשר ידלין, בשבוע שעבר, צילצל הטלפון בבית המלאכה של השרברב התליאביבי מיכאל סימון בשדות ח"ן 13, בתליאביב. על הקו היה בעל-הבית של הפנטהאון בן שלושה חדרי-השינה ברחוב שור 18, שאותו מחזיק אשר ידלין בשכירות.

אשר ידלין משלם עבור הפנטהאון דמי-שכירות מגוחכים בגובה של 700 ל"י ל-חודש. מדוע הסכים בעל-הדירה להשכיר לידלין את הדירה במחיר זה, שהוא נמוך בהרבה ממחירי השוק, זאת יודע רק הוא. על כל פנים, באותו בוקר הומין בעל הבית את האינסטלטור לבוא לדירה ולתקן שם את בית-השימוש שנסתם.

סימון יצא לדירה, שבה מתגורר ידלין, ומצא כי בית-השימוש נסתם בניירות קרו-עים. ליד בית-השימוש הבחין בסלים גדור-שים במיטמכים קרועים. כאשר ניקה את האסלה סיפר לבעל-הבית על מה שראו עיניו.

לידי ניצב-מישנה בנימין זיגל ולספרי לו את השתלשלות המאורעות שהביאו את הציורים לידה ואת זיהויים כציורים גנ-בים. ביום הראשון השבוע, מסרה לאה ס. עדות ארוכה ומפורטת במחלקת-ההוג-אות של המישרטה התוקרת את פרשת ידלין, נחקרה על עדותה זו משך יותר משמונה שעות.

שם נוסף

ברשימה הארוכה

כאשר התבקשה מלכה הרצברג להי-גיב על כך שציורים גנובים מהצייר שור נמצאו בבעלותה, טענה כי קנתה את הציורים בשעתו מהצייר. אלא ששור מכחיש טענה זו בכל תוקף.

עכשיו תצטרך המישרטה לחקור אם ה-ציורים אומנם גנובים ואם כן, כיצד הגיעו לידיה של מלכה הרצברג.

חשוב לזכור בהקשר זה, כי מוסדות ההסתדרות נמנים עם הצרכנים הגדולים ביותר של יצירות-האמנות בישראל, לא במעט כדי לסייע בדרך זו לאמנים. לא רק קופת-חולים רכשה תמונות וציורים מקוריים עבור בתי-ההבראה שלה. כך, למשל, התנוססו במשך שנים יצירות-אמ-נות מקוריות וייקרות במיסדרונות הוועד-הפועל של ההסתדרות ובמיבנים אחרים של חברת-העובדים. עד שיום אחד התגלה, בספירת מלאי, כי חלק ניכר של התמונות נעלמו בדרך מיסתורית.

הצייר וציור גנוב

כאשר נשאל אם ייתכן שציוריו אלה ניקנו בשעתו על-ידי קופת-חולים והגיעו בדרך כלשהי לידי ידידתו הקרובה של ידלין, השיב שור בשלילה גמורה. בכך, בצלאל בליי רכש אצלו בשעתו ציורים רבים עבור בתי-ההבראה של קופת-חולים, אישר, אולם הציורים שמכר כדי לקשט בהם את חדרי ומיסדרונות בתי-ההבראה היו אחרים, גדולים יותר, חדשים יותר.

בדיקה של הציורים האבודים גילתה, כי מאחרי אחד מהם הופיעו ראשי התיבות מה, שהם ראשי-התיבות של שמה של מלכה הרצברג, שור, שהיה נרגש מאד נוכח גילוי הציורים הגנובים ביקש כי הם יוחזרו לו ויושארו בידיו. אולם החוק מחייב למסור אותם לידי המישרטה, כרכוש גנוב שהתגלה.

לאה ס. יצאה בלב כבד מביתו של צבי שור, כשהציורים בידה, כדי למסור אותם

לגרום לו להתרגשות, בשל לחצי-דמו הג' בנה, כאשר פתחה לאה את תיק הציורים שבידה, הביט בהם צבי שור בשקיקה, בחנם אחדי-אחד כאב הרואה את בניו האובדים שחזרו.

שמונה הציורים שהיו בתיק היו ציורים שצייר על בדי-אוהלים בשנות הארבעים, בימי בהרותו. הוא סירב למכרם או לתתם לאיש במתנה, שמר אותם עימו כמוזכרת. היו אלה הציורים שנגנבו ממנו לפני כי שנתיים.

אבחנתו של צבי שור בעל השיער המב' היק בלובונו היתה חדי-משמיעית. הוא בטוח כי לא מכר את הציורים האלה מעולם, ולא נתן אותם במתנה. כמה מהם יקרים לו באופן מיוחד, והוא לא מוכן היה למוכרם בעד שום הון בעולם.

צבי שור היה מוכן לגלות כי אחרי הגניבה, לפני כשנתיים, הוא הגיש תלונה

כאשר הגיעו הדברים לאוזני מי שהגיעו, עלה ככל הנראה החשד כי השרברב לא רק ראה קירעי-מיטמכים, אלא גם נטל עימו כמה מהם.

אור ליום חמישי, בשעות הלילה, פרצו האלמונים בבית-המלאכה של השרברב וער-כו בו חיפוש יסודי, אחרי שניסרו את מנעולי הכניסה. קשה להבין מה מחפשים פורצים במישרדו של שרברב, אבל אם נזכרים כי גם הפורצים לבניין ווטרגיט התחזו כשרברבים בעת שנעצרו, נראה כי האסוציאציה פעלה אצל הפורצים המקו-מיים.

ייתכן שכדי לטשטש את מטרות האמי-תית בהתפרצות, נטלו הפורצים כמה ארי-חי-חריסונה וחלקי-צינורות חסרי-ערך. לסיפורו של השרברב יש גם מוסר-השכל, הוא מוכיח כי העובדה שהמישרטה התמהמהה ימים כה רבים לפני שהחליטה לעצור את אשר ידלין, איפשרה לו להס-פיק להשמיד מיטמכים.

היה זה שרה-מישרטה שלמה הליל, חבר קבוצת חמדיה לשעבר, קבוצתו של אשר ידלין, אשר מכר מההחוקרים לעצור את ידלין כאשר כבר היו בידם שדות השצר-דיקו מעצר זה. יום לפני המעצר התקיימה פגישה בין ידלין להליל. האם הבין ידלין מהליל כי עומדים לעצרו, ופתח בהש-מדת מיטמכים?

יגאל לביב

כמה מהתמונות מצאו את דרכן לבתיהם של עסקנים. אחרות לא התגלו עד היום. עוד לפני שלושה שבועות סיפרה מלכה הרצברג כי האדריכל אבא אלחנני, הקשור עם קופת-חולים בעבודות תכנון, שלח בשעתו במתנה ציור יקר ביותר לאשר ידלין, ידלין נתן את הציור לאחותה, ומלכה היתה מלאת קינאה בה על כך. היא סברה כי לא מגיעה מתנה דומה מאשר יד-לין. בשיחה עם אבא אלחנני הוא אישר, כי אחרי ששמע שאשר ידלין נבחר כמור-עבדו לתפקיד נגיד בנק ישראל, הוא הביא ליבתו יצירה של האמן כהנא.

עד לחשיפת פרשת הציורים הגנובים של שור לא נחקרה מלכה הרצברג על-ידי המישרטה, למרות מעורבותה בכמה מה עסקות של אשר ידלין. מלכה נטעה בז' מזו ברכישת ומכירת ציירות-ערך עבור אשר ידלין. פעם, בקיץ 1973, כאשר ידלין אושפז בבית-חולים, היא נטעה אליו ב' בהילות כדי לקבל ממנו הנחיות אישיות למכירת ניירות-ערך בסכום גדול שהיו בבעלותה.

מלכה היא דמות מרכזית בפרשת ידלין, ויש בידה מידע רב הקשור בפרשיות וב-אישים הנחקרים עתה.

אלא שמלכה לא נעצרה ולא נחקרה. דבר זה איפשר לאלמונים, המפעילים מערכת